

Mišljenje Odbora regija – Energetska učinkovitost i zgrade

(2017/C 342/14)

Izvjestitelj:	Michiel Rijsberman (NL/ALDE), član Izvršnog vijeća pokrajine Flevoland
Referentni dokument(i):	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti,
	COM(2016) 761 final
	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada,
	COM(2016) 765 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Direktiva o energetske učinkovitosti, uvodna izjava 4.:

Tekst Komisije	Amandman OR-a
(..) Potrebu da Unija ostvari svoje ciljeve povećanja energetske učinkovitosti na razini EU-a 2020. i 2030., izražene u potrošnji primarne i krajnjoj potrošnji energije, trebalo bi jasno istaknuti u obliku obvezujućeg cilja od 30 % .	(...) Potrebu da Unija ostvari svoje ciljeve povećanja energetske učinkovitosti na razini EU-a 2020. i 2030., izražene u potrošnji primarne i krajnjoj potrošnji energije, trebalo bi jasno istaknuti u obliku obvezujućeg cilja od 40 % .

Obrazloženje

Cilj od 40 % dovest će do većeg gospodarskog rasta, više radnih mjesta i smanjenja uvoza fosilnih goriva, nego što bi se postiglo primjenom cilja za postizanje uštede od 30 %. To je u skladu s dosadašnjim stajalištem Europskog parlamenta. Amandman je povezan s amandmanom 2. i preporukom o politici 5.

Amandman 2.

Direktiva o energetske učinkovitosti, uvodna izjava 7.:

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Države članice dužne su ispuniti kumulativnu obvezu uštede energije u krajnjoj potrošnji tijekom cijelog razdoblja obveze koja odgovara „novoj” uštedi od 1,5 % godišnje prodaje energije. Taj zahtjev mogao bi se ispuniti novim mjerama politike koje se donose tijekom novog razdoblja obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. ili novim pojedinačnim djelovanjima koja se temelje na mjerama politike donesenima tijekom ili prije prethodnog razdoblja, no koja se uvode tek u novom razdoblju i dovode do ušteda energije.	Države članice dužne su ispuniti kumulativnu obvezu uštede energije u krajnjoj potrošnji tijekom cijelog razdoblja obveze koja odgovara „novoj” uštedi od 2 % godišnje prodaje energije. Taj zahtjev mogao bi se ispuniti novim mjerama politike koje se donose tijekom novog razdoblja obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. ili novim pojedinačnim djelovanjima koja se temelje na mjerama politike donesenima tijekom ili prije prethodnog razdoblja, no koja se uvode tek u novom razdoblju i dovode do ušteda energije.

Obrazloženje

Ovaj se amandman nadovezuje na amandman 3. i preporuke o politikama 5. i 7. Radi postizanja željene razine od 40 % godišnje uštede trebaju iznositi najmanje 2 %.

Amandman 3.

Direktiva o energetske učinkovitosti, članak 1. stavak 1.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za poticanje energetske učinkovitosti u Uniji kako bi se osiguralo ostvarivanje krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti Unije za 20 % do 2020. i obvezujućeg krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti od 30 % do 2030.(...).	Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za poticanje energetske učinkovitosti u Uniji kako bi se osiguralo ostvarivanje krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti Unije za 20 % do 2020. i obvezujućeg krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti od 40 % do 2030.(...).

Obrazloženje

Obrazloženje ovog amandmana povezano je s amandmanom 1. i preporukom o politici 5.

Amandman 4.

Direktiva o energetske učinkovitosti, članak 7. stavak 1.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. od 1,5 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.	novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. od 2 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.;
Države članice i dalje ostvaruju nove godišnje uštede od 1,5 % u desetogodišnjem razdoblju nakon 2030., osim ako se na temelju revizija Komisije do 2027. i svakih deset godina nakon toga zaključi da nije potrebno ostvariti dugoročne energetske i klimatske ciljeve Unije za 2050.	Države članice i dalje ostvaruju nove godišnje uštede od 2 % u desetogodišnjem razdoblju nakon 2030., osim ako se na temelju revizija Komisije do 2027. i svakih deset godina nakon toga zaključi da nije potrebno ostvariti dugoročne energetske i klimatske ciljeve Unije za 2050.

Obrazloženje

Obrazloženje ovog amandmana proizlazi iz amandmana 3. i povezano je s preporukama o politikama u točkama 5., 7. i 8.

Amandman 5.

Direktiva o energetske učinkovitosti, članak 7.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Obveza uštede energije	Obveza uštede energije
1. Države članice ostvaruju kumulativne uštede krajnje energije koje su jednakovrijedne barem:	1. Države članice ostvaruju kumulativne uštede krajnje energije koje su jednakovrijedne barem:

Tekst Komisije	Amandman OR-a
(a) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013.; (...) Za potrebe točke (b) i ne dovodeći u pitanje stavke 2. i 3. države članice mogu uračunati samo one uštede energije nastale na temelju novih mjera politike uvedenih nakon 31. prosinca 2020. ili mjera politike uvedenih tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. ako se može dokazati da te mjere rezultiraju pojedinačnim djelovanjima koja se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020. i kojima se ostvaruju uštede. Iz tih se izračuna djelomično ili potpuno može isključiti količina prodane energije upotrijebljene za promet. Države članice odlučuju kako će se izračunana količina novih ušteda rasporediti tijekom svakog od razdoblja iz točaka (a) i (b) sve dok su postignute propisane ukupne kumulativne uštede do kraja svakog razdoblja. 2. Podložno stavku 3. svaka država članica može: (a) provesti propisan izračun iz stavka 1. točke (a) koristeći se vrijednošću od 1 % za 2014. i 2015.; 1,25 % za 2016. i 2017.; i 1,5 % za 2018., 2019. i 2020.; (b) iz izračuna isključiti cjelokupnu prodanu količinu ili dio prodane količine energije koja se upotrebljava u industrijskim djelatnostima navedenima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ; (c) dopustiti da se uštede energije ostvarene u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva utvrđenih u članku 14. stavku 4., članku 14. stavku 5. točki (b) i članku 15. stavcima od 1. do 6. i 9. uračunaju u iznos uštede energije propisan stavkom 1.; (d) uračunati u iznos uštede energije iz stavka 1. uštede energije proizišle iz novih pojedinačnih djelovanja koja se provode od 31. prosinca 2008. i nastavljaju ostvarivati učinak 2020. i nakon toga te koja se mogu mjeriti i provjeriti. i (e) isključiti pri izračunu zahtjeva uštede energije iz stavka 1. količinu energije koja se može provjeriti proizvedenu na ili u zgradama za vlastite potrebe na temelju mjera politike kojima se promiče novo postavljanje tehnologija obnovljivih izvora energije.	(a) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 2,0 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013.; (...) Za potrebe točke (b) i ne dovodeći u pitanje stavke 2. i 3. države članice mogu uračunati samo one uštede energije nastale na temelju novih mjera politike uvedenih nakon 31. prosinca 2020. ili mjera politike uvedenih tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. ako se može dokazati da te mjere rezultiraju pojedinačnim djelovanjima koja se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020. i kojima se ostvaruju uštede. Države članice odlučuju kako će se izračunana količina novih ušteda rasporediti tijekom svakog od razdoblja iz točaka (a) i (b) sve dok su postignute propisane ukupne kumulativne uštede do kraja svakog razdoblja.

Obrazloženje

Mjere u okviru obveze uštede energije trebale bi osigurati znatan dio povećanja energetske učinkovitosti. Stoga je važno izbjeći unošenje prevelikog broja izuzeća, čime se također pridonosi jasnoći u zakonodavstvu.

Amandman 6.

Direktiva o energetskej učinkovitosti, članak 9.a

Tekst Komisije	Amandman OR-a
2. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili hlađenja ili se opskrbljuju iz mreže za centralizirano grijanje ili hlađenje pojedinačna brojila postavljaju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u svakoj jedinici. Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili troškovno učinkovita, za mjerenje grijanja ili hlađenja u svakoj jedinici zgrade upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje uvjete tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti. <i>U novim zgradama kao što su one iz prvog podstavka ili u slučaju velike obnove takvih zgrada, kako je utvrđeno u Direktivi 2010/31/EU, uvijek se osiguravaju pojedinačna brojila.</i> (...) 4. Za potrebe ovog članka od 1. siječnja 2020. brojila i razdjelnici troškova koji se postavljaju moraju se moći očitati na daljinu. <i>Brojila i razdjelnici troškova koji su već postavljeni, ali koji se ne mogu očitati na daljinu, mogu se naknadno opremiti tom funkcijom ili zamijeniti uređajima koji se mogu očitati na daljinu do 1. siječnja 2027., osim ako predmetna država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.”;</i>	2. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili hlađenja ili se opskrbljuju iz mreže za centralizirano grijanje ili hlađenje pojedinačna brojila postavljaju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u svakoj jedinici ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito, kao i razmjerno općem poboljšanju energetske učinkovitosti zgrade, kao što je to definirano u Direktivi 2010/31/EU. Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili troškovno učinkovita ili razmjerna, za mjerenje grijanja ili hlađenja u svakoj jedinici zgrade upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito ili nesrazmjerno. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje uvjete tehničke izvedivosti, troškovne učinkovitosti i razmjernosti. (...) 4. Za potrebe ovog članka od 1. siječnja 2020. nova brojila i novi razdjelnici troškova koji se postavljaju moraju se moći očitati na daljinu.

Obrazloženje

Bezuvjetno uvođenje pojedinačnih brojila u novim zgradama i zgradama u kojima se provodi velika obnova, u skladu s člankom 9.a stavkom 2., imalo bi znatne negativne posljedice na socijalnu politiku i politiku energetske učinkovitosti u nekim državama članicama.

U nekim državama članicama, primjerice Finskoj i Švedskoj, postoji sustav takozvane „bruto stanarine” prema kojem su najmodavci zakonski obvezni pokrivati sve energetske troškove stanara. Svrha te uredbe o stanarini jest zaštititi građane od energetske siromaštva. Ona također ima pozitivan učinak na energetska učinkovitost jer s obzirom na to da u okviru sustava „bruto stanarine” stanar nema interes da šteti energiju, renovacija koju provodi najmodavac u cilju energetske učinkovitosti jedini je način da se smanji potrošnja. Zemlje kao što su Finska i Švedska u skladu s postojećim prijedlogom Direktive morale bi:

- provesti obavezno uvođenje pojedinačnih brojila i zadržati sustav „bruto stanarine”, što znači da bi skupa brojila bila uvedena bespotrebno,
- ili provesti obavezno uvođenje pojedinačnih brojila i prebaciti se na sustav „neto stanarine”, prema kojem bi stanar plaćao energiju koju potroši.

Ukidanje sustava „bruto stanarine” rezultiralo bi znatnim smanjenjem socijalne zaštite od energetske siromaštva jer taj sustav osigurava kontinuiranu optimalnu razinu grijanja za osobe kojima prijeti energetska siromaštvo.

Države članice koje nemaju „bruto stanarinu”, ali u kojima je hitno potrebno obnoviti velik broj stambenih jedinica, trebale bi moći slobodno odlučiti o tome da obnavljaju zgrade, a ne uvode pojedinačna brojila, tim više što neodređena obveza uvođenja brojila potiče na to da se provode obnove ispod praga koji bi ih okvalificirao kao „velike obnove” u cilju izbjegavanja obveze uvođenja brojila. Obračun pojedinačnih brojila ne smije se izdvojiti iz odluka država članica o tome kako da poboljšaju energetska učinkovitost zgrada.

U članku 9.a stavku 4. alineji 2. izričito se navodi da će sva pojedinačna brojila i razdjelnici troškova koji su već instalirani, ili će biti instalirani do 2020. godine, a ne mogu se očitati na daljinu, morati biti zamijenjeni ili izmijenjeni do 1. siječnja 2027. To se odnosi na većinu brojila za grijanje, hlađenje i toplu vodu. Imajući u vidu golemu količinu posla i financijskih ulaganja već posvećenih, i koja se trenutno posvećuju uvođenju pojedinačnih brojila u zgrade sa stambenim jedinicama i/ili komercijalnim prostorom, očito je da nije dokazana razmjernost te mjere u usporedbi s ograničenom dodatnom predviđenom koristi koju brojila koja se mogu očitati na daljinu imaju u odnosu na ona koja se ne mogu čitati na daljinu. Stoga je u interesu razmjernosti potrebno zahtijevati uvođenje uređaja koji se mogu očitati na daljinu samo kad se brojila ili razdjelnici troškova za grijanje zamjenjuju, što se u članku 9.a stavku 4. alineji 1. već iziskuje od 2020. godine.

Amandman 7.

Direktiva o energetske svojstvima zgrada, uvodna izjava 9.:

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Kako bi se ova Direktiva prilagodila tehničkom napretku, ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije treba delegirati Komisiji kako bi ona Direktivu dopunila definicijom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije i omogućivanjem njezine provedbe. Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije trebalo bi upotrebljavati za mjerenje kapaciteta zgrade za uporabu sustava IKT-a i elektroničkih sustava za optimiziranje rada i interakciju s mrežom. Primjenom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije povećat će se svijest među vlasnicima zgrada i stanarima o vrijednosti tehnologija za automatizaciju zgrada i elektronički nadzor tehničkih sustava zgrada, a stanari zgrada uvjerit će se u stvarne uštede koje se ostvaruju tim novim i poboljšanim funkcionalnostima.	

Obrazloženje

Ova je odredba suvišna i potrebno ju je izbrisati s obzirom da je rasprava o tome što je to pametna zgrada, odnosno kuća još uvijek u ranoj fazi. Pri uvođenju takvog instrumenta potrebno je provesti opsežno savjetovanje s raznim dionicima. Odredba predstavlja nepotrebno povećanje administrativnog opterećenja za poduzeća i vlasnike nekretnina. Stoga je potrebno dokazati njezinu dodanu vrijednost i troškovnu učinkovitost kao i ocijeniti instrument. Ocjena supsidijarnosti za pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije je negativna. Ovaj amandman povezan je sa amandmanom 6. i preporukama o politikama, točka 17.

Amandman 8.

Direktiva o energetske svojstvima zgrada, članak 1. stavak 2.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
nakon članka 2. umeće se članak 2.a „Dugoročna strategija obnove”, koji će se podnijeti u skladu s integriranim nacionalnim planovima u području energije i klime iz Uredbe (EU) XX/20XX [Uredba o upravljanju energetskom unijom]: (a) prvi odlomak sastoji se od članka 4. Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, osim njegova zadnjeg podstavka; (b) umeću se sljedeći stavci 2. i 3.: „2. U svojoj dugoročnoj strategiji obnove iz stavka 1. države članice izlažu plan s jasnim ključnim etapama i mjerama za ostvarivanje dugoročnog cilja dekarbonizacije nacionalnog stambenog fonda do 2050., sa specifičnim ključnim etapama za 2030. K tomu, dugoročna strategija obnove pridonosi otklanjanju energetske siromaštva. 3. Države članice uvode mehanizme za usmjeravanje odluka o ulaganjima, kao što je navedeno u stavku 1. točki (d), a oni su namijenjeni: a) grupiranju projekata, kako bi ulagači lakše financirali obnovu navedenu u stavku 1. točkama (b) i (c);	nakon članka 2. umeće se članak 2.a „Dugoročna strategija obnove u bliskoj suradnji s regionalnim i lokalnim tijelima”, koja će se podnijeti u skladu s integriranim nacionalnim planovima u području energije i klime iz Uredbe (EU) XX/20XX [Uredba o upravljanju energetskom unijom]: a) prvi odlomak sastoji se od članka 4. Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, osim njegova zadnjeg podstavka; (b) umeću se sljedeći stavci 2., 3. i 4.: „2. U svojoj dugoročnoj strategiji obnove iz stavka 1. države članice izlažu plan s jasnim ključnim etapama i mjerama za ostvarivanje dugoročnog cilja dekarbonizacije nacionalnog stambenog fonda do 2050., sa specifičnim ključnim etapama za 2030. K tomu, dugoročna strategija obnove pridonosi otklanjanju energetske siromaštva. U okviru navedenih nacionalnih strategija trebalo bi – kako u procesu izrade tako i u postupku praćenja – predvidjeti mehanizme za oblikovanje sustava višerazinskog upravljanja u cilju osiguravanja teritorijalnog učinka mjera obnove. 3. Države članice uvode mehanizme za usmjeravanje odluka o ulaganjima, kao što je navedeno u stavku 1. točki (d), a oni su namijenjeni: a) grupiranju projekata, kako bi ulagači lakše financirali obnovu navedenu u stavku 1. točkama (b) i (c);

Tekst Komisije	Amandman OR-a
b) smanjenju rizičnosti operacija u području energetske učinkovitosti za ulagače i privatni sektor i c) uporabi javnih sredstava za iskorištavanje dodatnog ulaganja iz privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta.”;	b) smanjenju rizičnosti operacija u području energetske učinkovitosti za ulagače i privatni sektor i c) uporabi javnih sredstava za iskorištavanje dodatnog ulaganja iz privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta.”; 4. Države članice uvode mehanizme za poticanje daljnjeg razvoja energetske učinkovite obnove, a oni su namijenjeni: a) promicanju suradnje malih i srednjih poduzeća u okviru grupacija i konzorcija kako bi oni potencijalnim naručiteljima mogli ponuditi objedinjene pakete; b) davanju potpore za nove oblike obuke i stjecanja kvalifikacija te strukturno poboljšanje postojećih programa obuke; c) jačanju neformalnih načina učenja; d) izdvajanju sredstava iz Europskog socijalnog fonda za osposobljavanje i obuku djelatnika u građevinskom sektoru u području energetske učinkovitosti; e) <u>osiguravanje mjera informiranja i obučavanja upravitelja i korisnika zgrada u pogledu potrebe obnove zgrada.</u>

Obrazloženje

Dugoročna strategija obnove trebala bi se izraditi u bliskoj suradnji s regionalnim i lokalnim tijelima jer se to njih najviše tiče. Pored toga, znanje i vještine građevinskih radnika ključni su za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada. Suradnjom među izvođačima moći će se potencijalnim naručiteljima ponuditi sveobuhvatniji paket mjera. Nadalje, mjere informiranja i obučavanja trebaju prvenstveno biti usmjerene na upravitelje i korisnike radi podizanja njihove svijesti o korisnosti obnove zgrada.

Amandman 9.

Direktiva o energetske svojstvima zgrada, članak 8. stavak 6.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. kojima se ova Direktiva dopunjuje definicijom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije i uvjetima na temelju kojih se pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije pruža mogućim novim stanarima ili kupcima kao dodatna informacija. Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije obuhvaća značajke fleksibilnosti, poboljšane funkcionalnosti i sposobnosti koje proizlaze iz integracije većeg broja međusobno povezanih, ugrađenih inteligentnih uređaja u konvencionalne tehničke sustave zgrada. Te značajke poboljšavaju sposobnost reakcije stanara i same zgrade na potrebe u vezi s ugodom ili operativne potrebe, dio su odgovora na potražnju te pridonose optimalnom, neometanom i sigurnom radu različitih energetskih sustava i lokalnih infrastruktura na koje je zgrada priključena.”;	

Obrazloženje

Ova je odredba suvišna i trebalo bi je izbrisati. Ovaj amandman proizlazi iz amandmana 7. i povezan je s preporukama o politikama, točka 17., koje se bave supsidijarnošću.

Amandman 10.

Direktiva o energetske svojstvima zgrada, članak 10.

Tekst Komisije	Amandman OR-a
Članak 10. mijenja se kako slijedi: (a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim: „6. Države članice povezuju financijske mjere za poboljšavanje energetske učinkovitosti obnovom zgrada s uštedama u potrošnji energije ostvarenim takvom obnovom. Te se uštede utvrđuju usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove.”; (b) umeću se sljedeći stavci 6.a i 6.b: „6.a Države članice pri uvođenju baze podataka s energetskim certifikatima omogućuju praćenje stvarne potrošnje energije obuhvaćenih zgrada neovisno o njihovoj veličini i kategoriji. Baza podataka sadržava redovito ažurirane podatke o stvarnoj potrošnji energije zgrada u kojima se često zadržava građanstvo s korisnom tlocrtnom površinom većom od 250 m². 6.b Agregirani anonimni podaci koji ispunjavaju EU-ove zahtjeve o zaštiti podataka dostupni su na zahtjev barem javnim tijelima za statističke i istraživačke svrhe.”	Članak 10. mijenja se kako slijedi: (a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim: „6. Države članice povezuju financijske mjere za poboljšavanje energetske učinkovitosti obnovom zgrada s uštedama u potrošnji energije ostvarenim takvom obnovom. Te se uštede utvrđuju usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove.”; (b) umeću se sljedeći stavci 6.a, 6.b i 7.: „6.a Države članice pri uvođenju baze podataka s energetskim certifikatima omogućuju praćenje stvarne potrošnje energije obuhvaćenih zgrada neovisno o njihovoj veličini i kategoriji. Baza podataka sadržava redovito ažurirane podatke o stvarnoj potrošnji energije zgrada u kojima se često zadržava građanstvo s korisnom tlocrtnom površinom većom od 250 m². 6.b Agregirani anonimni podaci koji ispunjavaju EU-ove zahtjeve o zaštiti podataka dostupni su na zahtjev barem javnim tijelima za statističke i istraživačke svrhe. 7. Komisija je odgovorna za dijeljenje znanja o najboljim praksama u vezi s javnim i privatnim mehanizmima financiranja i objedinjavanjem malih projekata energetske obnove. Komisija isto tako jamči dijeljenje informacija o financijskim poticajima za obnovu.”

Obrazloženje

Postoji potreba za razmjenom znanja o najboljim praksama. Prijašnjih je godina u regijama i državama članicama bilo različitih poticajnih primjera.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR)

Opće preporuke

1. cijeni viziju uloge regija i gradova koju Europska komisija iznosi u paketu „Čista energija za sve Europljane”. Gradovi i regije su mjesta na kojima se zapravo odvija energetska tranzicija. Odbor regija preporučuje da se u sklopu vizije navede na koji način će Europska komisija podržati regije u energetskej tranziciji;
2. Podupire i cijeni zakonodavne prijedloge Europske komisije o: postizanju ciljeva u pogledu pametnije i čistije energije za sve, provedbi ciljeva iz Pariza, podupiranju gospodarskog rasta, promicanju ulaganja i tehnološkog vodstva, stvaranju novih prilika za zapošljavanje i većem blagostanju građana. Ti prijedlozi utječu na regionalnu politiku, a Odbor regija smatra da bi regije trebale imati odgovarajuću ulogu u njihovoj provedbi. Odbor regija poziva države članice da lokalna i regionalna tijela uključe u izradu integriranih nacionalnih energetskej i klimatskej planova;
3. podržava i pozdravlja obrazloženje Komisije za davanje prednosti energetskej učinkovitosti; najjeftinija energija je energija koju ne koristimo. Energetska učinkovitost može se smatrati zasebnim izvorom energije, koji je neiscrpan i svugdje dostupan. Energetska učinkovitost od ključnog je značaja za postizanje klimatskej i energetskej ciljeva te predstavlja troškovno najučinkovitiji način za postizanje ciljeva energetske unije
4. podsjeća da borba protiv energetskej siromaštva predstavlja ključan izazov za europsku energetskej politiku koji iziskuje višerazinski odgovor; stoga poziva na uvođenje zajedničke definicije energetskej politike i niza ciljanih političkej mjera za rješavanje tog problema; s tim u vezi predlaže da fiksni udio (najmanje 10 %) obveze uštede energije proizlazi iz mjera ili politika namijenjenih najranjivijim potrošačima te da se razviju posebni financijski instrumenti kako bi se tim potrošačima omogućilo da sudjeluju u mjerama za energetskej učinkovitost te da od njih imaju koristi;
5. napominje da sloboda izbora u pogledu korištenja kombinacije izvora energije dovodi do opasnosti da se ciljevi energetskej politike do 2030. i nakon toga neće moći ostvariti. Stoga direktive moraju biti obvezujuće na razini EU-a te popraćene mjerama na nacionalnoj razini;

Preporuke u pogledu Direktive o energetskej učinkovitosti

6. napominje da ostvarivanje ciljeva iz Pariza predstavlja velik izazov za Europu. Europa će morati biti ambicioznija (40 % u 2030.) u pogledu energetskej učinkovitosti kako bi ostvarila ciljeve; nastavljanje dosadašnje prakse od 1,5 % energetskej uštede godišnje neće biti dovoljno. Podizanje razine ambicije na uštedu energije od 2 % godišnje dovest će do dodatnog gospodarskej rasta, dodatnih radnih mjesta i manjeg uvoza energije; u tom će kontekstu ujedno biti potrebno prilagoditi Prilog V. revidirane Direktive kako bi se zajamčilo da se obvezama uštede energije mogu obuhvatiti samo one mjere uštede energije kojima se ne ugrožavaju ostali ciljevi klimatskej politike EU-a (kao što je smanjenje CO₂) te da se daju poticaji za dugoročna održiva rješenja;
7. za neke je regije i države članice ova zadaća teža nego za druge, međutim ušteda energije i energetska učinkovitost u konačnici dovode do dodatnih radnih mjesta i gospodarskej rasta u svim područjima;
8. razumije kompleksnu stvarnost u kojoj se nalazi Europska komisija, međutim podržava smanjenje od 40 % do 2030. koje je predložio Europski parlament;

Obveze

9. napominje da je sustav energetskej obveze najvažniji instrument za ostvarivanje energetskej učinkovitosti. Sve veći broj država članica primjenjuje taj sustav. Tijekom razdoblja od pet godina, broj država članica koje koriste taj instrument porastao je s pet na petnaest. Regije u zemljama koje koriste taj instrument zadovoljne su njime. Odbor regija preporučuje da ga počnu koristiti i druge države članice;
10. Savjetuje da se u reviziji članka 8. kritički sagleda veličina poduzeća obuhvaćenih tim propisom jer i manja poduzeća imaju veliki potencijal za uštedu.

Pregledi

11. napominje da se sukladno članku 8. energetske pregledi moraju provoditi u određenim poduzećima. Europska komisija taj članak nije izmijenila. Odbor regija predlaže da se on izmijeni kako bi ista vrsta poduzeća bila obuhvaćena direktivom u svim državama članicama. Time bi se stvorili jednaki uvjeti među državama članicama te osigurala ujednačenost zakonodavstva. Obveza provođenja energetskih pregleda u većim poduzećima trebala bi uključivati i opseg potrošnje energije kao kriterij odabira. Bilo bi razmjernije to koristiti kao kriterij od pukog prometa i broja zaposlenika. Kako bi se izbjegla dvostruka regulacija, potrebno je u članku 8. omogućiti da se iz pregleda izuzme potrošnja energije koja je već pokrivena energetskim certifikatima iz Direktive o energetskim svojstvima zgrada.

12. Zagovara to da se uz energetske pregled uvede obveza poduzimanja svih mjera u području energije za koje je u roku od pet godina moguć povrat troškova. Na primjer, u Nizozemskoj postoji takva obveza u obliku paketa utvrđenih mjera za svaku industrijsku granu. Time se pridonosi provedivosti.

Mjerenje potrošnje

13. slaže se s prijedlogom Komisije da se, s ciljem dodatnog jačanja položaja potrošača na tržištu energije, zajamči bolje pružanje informacija o potrošnji energije za grijanje i hlađenje te jačanje njihovih prava u pogledu mjerenja i obračuna potrošnje toplinske energije, posebno za stanare u zgradama s više stanova. Obveza individualnog mjerenja i obračuna potrošnje toplinske energije treba ovisiti o troškovnoj učinkovitosti i tehničkoj izvedivosti. Povrh toga, imajući u vidu golemu količinu posla i financijskih ulaganja već posvećenih uvođenju pojedinačnih brojila, dovodi se u pitanje razmjernost nametanja obveze uvođenja brojila koja se mogu očitati na daljinu, s obzirom na njihovu ograničenu dodanu vrijednost. Radi češćeg pružanja informacija uvodi se obveza postavljanja brojila toplinske energije koja se mogu očitati na daljinu. Ta obveza mogla bi se smatrati kršenjem privatnosti. Odbor regija preporučuje da države članice poduzmu mjere koje će zajamčiti privatnost i odgovarajuću sigurnost podataka te da postavljanje ne bude obvezujuće, već da se odvija na dobrovoljnoj osnovi;

14. Odbor regija pozdravlja uvođenje tih mjera pod uvjetom da se provede provjera njihove troškovne učinkovitosti i tehničke izvedivosti. To je važna garancija s obzirom na različite sustave obračuna najamnine u državama članicama.

Fondovi

15. poziva Europsku komisiju da i nakon 2020. izdvaja sredstva za čistu energiju za sve Europljane, i to ne samo iz strukturnih fondova, već i iz fondova kojima se izravno upravlja i iz instrumenata financijskog inženjeringa. Odbor regija podržava predanost Europske komisije suzbijanju energetske siromaštva i preporučuje da se putem strukturnih fondova (socijalni fond, regionalni fond, kohezijski fond) osiguraju sredstva lokalnim i regionalnim vlastima za suzbijanje energetske siromaštva nakon 2020.;

16. poziva Europsku komisiju da osmisli odgovarajuće alate i mjere za mobilizaciju javnih sredstava i privlačenje privatnih ulaganja u sektor energetske učinkovitosti na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

Preporuke u pogledu Direktive o energetskoj učinkovitosti zgrada

17. pozdravlja prijedlog Komisije za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada; otprilike 75 % europskih zgrada energetski je neučinkovito, a godišnje se obnavlja samo 0,4 do 1,2 % stambenog fonda. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada ima golem potencijal za uštedu energije, osobito u zemljama na istoku središnje Europe;

18. Odbor regija preporučuje javnim tijelima i tržišnim dionicima da vlasnicima stambenih jedinica dostave više informacija o mogućnostima energetske obnove stambenih jedinica (što, kako i gdje), na primjer, putem dostupnih internetskih stranica i privlačnih paketa. Osim toga, Odbor regija daje preporuku u pogledu malih i srednjih poduzeća i radnika u građevinarstvu, odnosno predlaže da se u nastavni plan obuke radnika iz ovog sektora uvede obveza učenja o energetskoj obnovi kuća i zgrada.

Mjesta za punjenje u nestambenim zgradama

19. slaže se s Europskom komisijom o prijelazu na održivi promet (električna vozila). Podržava prijedlog da se u svim novim nestambenim zgradama, postojećim nestambenim zgradama (koje se moraju u velikoj mjeri obnoviti) i velikim novim rezidencijalnim zgradama postavi infrastruktura za električna vozila. Preporučuje Europskoj komisiji da razvije europski standard za mjesta za punjenje električnih vozila. Na taj način ubrzao bi se prijelaz na održivi promet (električna vozila);

20. očekuje da će inicijativa „Pametno financiranje za pametne zgrade” doprinijeti stavljanju na raspolaganje i privlačenju većih privatnih ulaganja te se slaže s inicijativom da se podrži uredba. Preduvjet je da se financijski teret ne prebaci na regije i općine. Lokalne i regionalne vlasti mogu igrati aktivnu ulogu u objedinjavanju zahtjeva za financiranje;

Javne zgrade

21. slaže se s premještanjem članka 4. o obnovi zgrada iz Direktive o energetske učinkovitosti u Direktivu o energetske učinkovitosti zgrada; izražava žaljenje zbog toga što nije premješten i članak 5. Direktive o energetske učinkovitosti u pogledu uzornog primjera zgrada javnih tijela. Odbor regija smatra da lokalna i regionalna tijela također moraju biti uzor kad je riječ o energetske učinkovitosti javnih zgrada. Odbor regija poziva lokalna i regionalna tijela da preuzmu tu ulogu uzora.

Ovlasti, supsidijarnost i proporcionalnost

22. slaže se s pravnom osnovom na temelju koje Europska komisija definira nadležnost EU-a u ovom području. U skladu s člankom 194. UFEU-a Unija je ovlaštena usvajati mjere za, između ostalog, poticanje energetske učinkovitosti. Mjere za suzbijanje energetske siromaštva trebaju se temeljiti na članku 151. UFEU-a. Ocjena poštovanja načela supsidijarnosti djelomično je pozitivna i djelomično negativna. Odbor regija smatra utvrđivanje i postizanje ciljeva na području energetske učinkovitosti na europskoj razini opravdanim. Međutim, ne slaže se s uvođenjem pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije putem delegiranog akta jer je rasprava o tom pokazatelju još uvijek u ranoj fazi. Ocjena poštovanja načela proporcionalnosti je pozitivna.

Bruxelles, 13. srpnja 2017.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA
